

Invatarea centrata pe elev

Prof. Aurel Oporanu,
CTAM”C.BRANCUSI”

Trecerea la o metodologie mai activă, centrată pe elev, implică elevul în procesul de învățare și îl învață aptitudinile învățării, precum și aptitudinile fundamentale ale muncii alături de alții și ale rezolvării de probleme. Metodele centrate pe elev implică individul în evaluarea eficacității procesului lor de învățare și în stabilirea obiectivelor pentru dezvoltarea viitoare. Aceste avantaje ale metodelor centrate pe elev ajută la pregătirea individului atât pentru o tranziție mai ușoară spre locul de muncă, cât și spre învățarea continuă.

Principii

Principiile care stau la baza învățării eficiente centrate pe elev sunt:

- *Accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor.*
- *Recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe.*
- *Rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă.*
- *Recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față.*
- *Înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor.*
- *Profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei.*
- *Luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.*

Iată câteva exemple de învățare centrată pe elev:

- *Procesul de predare are trei faze, iar fiecare necesita metode adecvate. (Vezi metoda PAR)*
  1. *Prezintă: Metode de prezentare de noi cunostinte elevilor sau de incurajare in a le gasi singuri, ceea ce poate implica fapte, teorii, concepte, povestiri etc.*
  2. *Aplica: Metode care sa-i oblige pe elevi sa aplice noile cunostinte care le-au fost doar prezentate. Aceasta este singura modalitate de a te asigura ca elevii formeaza concepte despre noul material pentru a il intelege, a si-l aminti si a il folosi corect pe viitor.*
  3. *Recapituleaza: Metode de incurajare a elevilor sa isi aminteasca vechile cunostinte in vederea clarificarii si concentrarii asupra punctelor cheie,*

asigurării unei bune înțelegeri și punerii în practică și verificării cunoștințelor mai vechi.

- *Lecția pleacă de la experiențele elevilor și cuprinde întrebări sau activități care să îi implice pe elevi.*
- *Elevii sunt lăsați să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă și cum prezintă rezultatele studiului lor.*
- *Elevii pot beneficia de meditații, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învățare și pot cere îndrumări.*
- *Aptitudinea elevilor de a găsi singuri informațiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informații standardizate.*
- *Pe lângă învățarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă.*
- *Se fac evaluări care permit elevilor să aplice teoria în anumite situații din viața reală, cum ar fi studiile de caz și simulările.*
- *Lecțiile cuprind o combinație de activități, astfel încât să fie abordate stilurile pe care elevii le preferă în învățare (vizual, auditiv, practic / kinetic)*
- *Lecțiile înlesnesc descoperirile făcute sub îndrumare și solicită participarea activă a elevilor la învățare.*
- *Lecțiile se încheie cu solicitarea adresată elevilor de a reflecta pe marginea celor învățate, a modului cum au învățat și de a evalua succesul pe care l-au avut metodele de învățare în cazul lor*

Predarea în vederea învățării active: descrierea materialelor de instruire

- *Cadrele didactice și elevii trebuie să fie conștienți de stilurile de învățare pe care le preferă și, în consecință, de modul cum învață cel mai bine. În materialele de instruire se prezintă un simplu chestionar care se poate folosi pentru elevi la identificarea stilurilor lor de învățare.*

Strategii de predare în vederea învățării active

Învățarea trebuie să cuprindă activități de prelucrare a noii materii învățate, care trebuie legată de ceea ce elevul știe deja. Sarcinile trebuie să fie autentice, stabilite în context semnificativ și legate de viața reală. Ele nu trebuie să implice doar repetarea unor lucruri, deoarece acest lucru duce la învățarea “de suprafață” și nu la învățarea “de profunzime”.

Având în vedere faptul că învățarea elevilor va implica erori, sarcinile trebuie să le ofere ocazia de a se autoevalua, de a corecta, de a discuta cu colegii, de a primi reacția profesorului, precum și de a face alte verificări de “conformitate cu realitatea”.

=Utilizați:=

(I) Metode care necesita o pregatire sumara si putine resurse : **Predare prin intrebari, Bulgare de zapada, Brainstorming, Experimentul Gandului (Empatia), Roata ;**

(II) Metode care implica materiale (fotocopii sau cartonase) ce se distribuie elevilor :

Invatare cooperanta, . Puncte-cheie, Intrebari pe baza textului, Transformare, Explicatiile elevilor, Harti/diagrame/desene, Rezumatul,

(III) Activitati care necesita putin mai multa pregatire; se incepe cu cele mai usoare :

Hotarari – Hotarari, Prezentarile elevului, Predare de catre elevi - Pentru predarea de aptitudini, Jigsaw – O metoda de invatare cooperanta, **Controversa academica, . Intrebari ’’Bulgare de zapada’’, Invatarea individuala, Ochelari, Competenta de a judeca, Comparatie si contrast.**

- *“Predarea prin întrebări” sau descoperirea sub îndrumare*
- *Explicarea sarcinilor care cer elevilor să își explice unii altora modul cum au înțeles un anumit lucru și să elaboreze acest mod de a înțelege înainte de a-l exprima*
- *Punerea de întrebări și răspunsuri de “diagnoză” și utilizarea răspunsurilor greșite pentru a explora și a corecta neînțelegerile. “Întrebările socratice”.*
- *Utilizarea sarcinilor și întrebărilor care stimulează gândirea elevilor și se bazează pe Taxonomia lui Bloom și nu simpla reamintire. Aceste sarcini și întrebări necesită mai multă gândire și prelucrare.*

Analiză: întrebări de tip “de ce”,

Sinteză: întrebări de tip “cum”, “ai putea să”

Evaluare: întrebări de judecată.

Aceste întrebări de rang superior impun elevilor să își creeze propriile concepții cu privire la noua materie învățată. Nu se pot face raționamente pe marginea materiei învățate înainte ca aceasta să fie conceptualizată; de aceea, întrebările care solicită raționamentul vor determina conceptualizarea.

- *Utilizarea studiilor de caz care leagă subiectul discutat de viața reală sau de experiențele anterioare și deci de învățarea anterioară*
- *Utilizarea lucrului în grup, care solicită elevilor să discute materia învățată, astfel încât să colegii să se verifice între ei și să învețe unii de la alții*
- *Învățarea implică “construirea de modele”; de aceea, utilizați hărți ale minții și rezumate care relevă relația dintre părțile subiectului și întreg. De asemenea, arătați legătura dintre subiectul de astăzi și alte subiecte*
- *Predarea aptitudinilor în contextul subiectului respectiv. Gândiți-vă la dumneavoastră ca la un profesor de aptitudini care utilizează conținutul materiei pentru a preda aptitudinile respective.*
- *Stimularea sporește ritmul învățării. De aceea, utilizați resurse generoase, plurisenzoriale și activități energice și creați o atmosferă de amuzament atunci când este posibil*

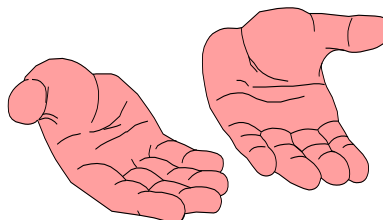
Strategii pentru o predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare ale persoanelor

Tipul vizual

Tipul auditiv

Tipul practic

Cum se învață mai eficient – punctele tari ale stilurilor de învățare:

Vizual / Vedere

- Vederea informației în formă tipărită vă va ajuta să o rețineți mai bine.
- Verificarea faptului că notițele dumneavoastră sunt copiate cum trebuie
- Privirea formei unui cuvânt.
- Folosirea culorilor, ilustrațiilor și diagramelor ca ajutor în procesul de învățare.
- Sublinierea cuvintelor cheie.
- Folosirea de creioane colorate pentru învățarea ortografiei cuvintelor dificile: folosirea de culori diferite pentru grupurile complexe de litere
- Alcătuirea unei hărți mentale sau a unei “spidergram” (rețea de cuvinte, ciorchine).
- Convertirea notițelor dumneavoastră într-o imagine sau bandă desenată.
- Folosirea imaginilor pentru explicarea textelor.

Auditiv / Ascultare

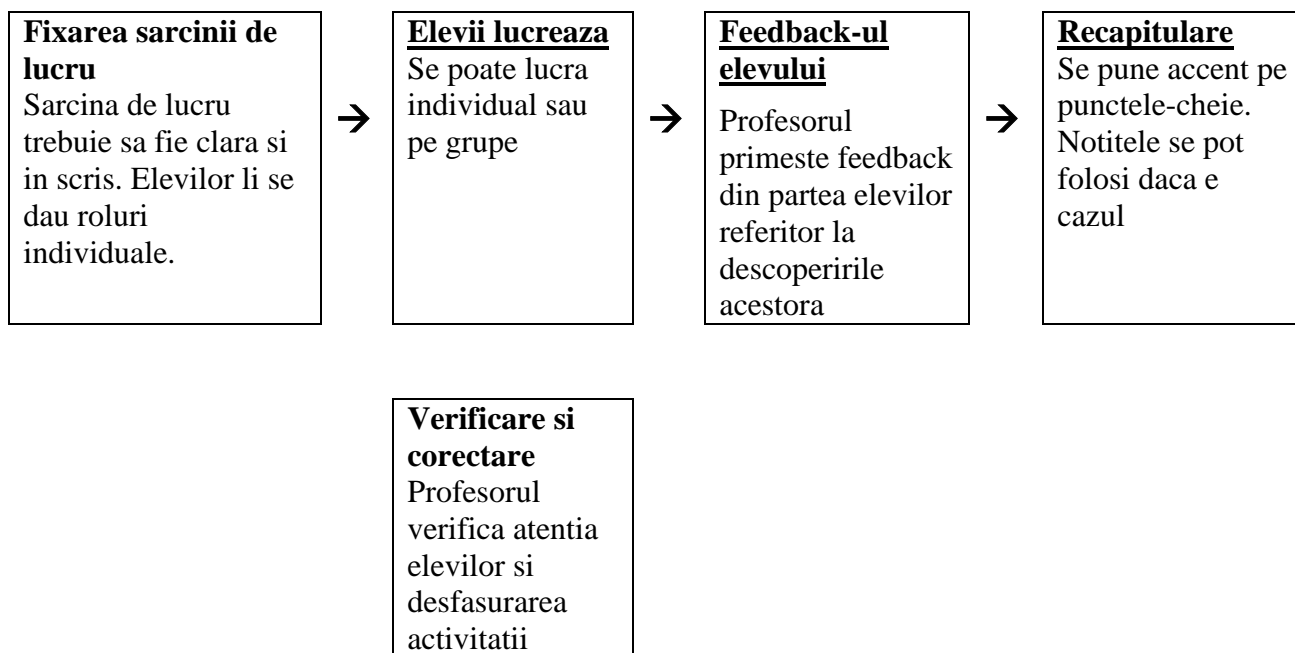
- Ascultarea cuiva care vă explică un anumit lucru vă va ajuta să învățați.
- Discutarea unei idei noi și faptul că o explicați folosind propriile dumneavoastră cuvinte.
- Discutarea cu cineva a problemelor și ideilor.
- Este folositor să analizați verbal chestiunile / să verbalizați de unul /una singur(ă) gândurile și ideile pe care le aveți
- Rugămintea adresată cuiva de a vă explica din nou lucrurile
- Ascultarea unei cărți înregistrate pe bandă va fi mai ușoară decât citirea cărții.
- “Simțirea cuvântului” ca și cum ați fi pe punctul să-l pronunțați și faptul de a-l pronunța în gând pot fi de ajutor.
- Împărțirea cuvintelor în silabe /fragmente și exagerarea în gând a sunetelor.

- Simțirea ritmului unei fraze sau a unui set de informații atunci când acestea sunt “cântate”.
  - Citirea cu voce tare.
  - Faptul de a vă asculta vorbind cu voce tare.
  - Utilizarea unui casetofon pentru a vă înregistra observațiile și gândurile.
  - Înregistrarea principalelor aspecte ce trebuie analizate folosind propria dumneavoastră voce, cu muzica dumneavoastră preferată ca fundal
- Folosiți metode de ascultare activă, incluzând aici chestionarea și rezumarea.

Practic

- Efectuarea de către dumneavoastră înșivă a unei activități practice facilitează adesea înțelegerea, de ex. experimente la fizică, probleme la matematică etc.
- Scrierea lucrurilor în ordinea lor, pas cu pas, este o cale eficientă de a le ține minte.
- Scrierea lucrurilor cu propriile dumneavoastră cuvinte.
- Convertirea notițelor într-o imagine sau într-o bandă desenată.
- Alcătuirea unei hărți mentale sau a unei “spidergram” rețea de cuvinte, ciorchine).
- Urmărirea cu degetul a titlurilor, cuvintelor cheie, etc. apoi pronunțarea respectivelor cuvinte urmată de scrierea lor din memorie.
- Preferința pentru a atinge și a face.
- Scrisul la tastatură este adesea mai ușor decât scrierea de mână.
- Utilizarea scrisului cursiv este mai ușoară decât cea a scrisului tipărit (cu litere separate)
- Ajutarea unei alte persoane să îndeplinească o sarcină.

Managementul lucrului in echipa, al studiului individual, al practicii etc

Puncte-cheie pentru asigurarea succesului in lucrul pe echipe :

Fixarea sarcinii de lucru

- Sarcina de lucru trebuie sa fie clara si exprimata in scris
- Profesorul sau mebrii grupului desemneaza un Scrib
- Limita de timp acordat este mentionata inainte
- Sarcinile de lucru se diferentiaza prin aceea ca sunt deschise, graduale si/sau dificile
- Exista cel putin cateva sarcini sarcini de lucru cu grad de dificultate ridicat, notate mai sus in Clasificarea lui Bloom, mai exact cele ce necesita : analiza (intrebari de tipul ‘de ce’), sinteza (intrebari de tipul ‘in ce mod’) sau evaluare (intrebari de tipul ‘care’ sau ‘cat de bine’)
- Pe langa rolul de Scrib, luati in considerare roluri pentru elevi cum ar fi : Profesor, Controlor, Responsabil cu vocabularul, Reporter, Responsabil cu rezumatul, Conducator etc.

Elevii lucreaza

- Grupul sau profesorul desemneaza un Scrib care noteaza ideile
- Profesorul verifica atentia elevilor plimbandu-se printre banci si citind notitele Scribului
- Se fixeaza limite de timp scurte, acestea stimulandu-i pe elevi
- Fiecare elev din grup poate avea la un moment dat rolul de Scrib

Verificare si corectare

- ✓ Verificati notitele Scribului pentru a observa rata progresului
- ✓ Feedback-ul este ‘medalia si scopul misiunii’ cel putin uneori : o ‘medalie’ pentru progresul

realizat si un ‘scop al misiunii’ care ii stimuleaza pe elevi sa mearga mai departe

Feedback si revizuire

- ❖ Se solicita raspunsuri de la fiecare grup (fiecare grup trebuie sa furnizeze doar un punct de vedere, pentru a oferi sansa si celorlalti sa raspunda)
- ❖ Ati putea numi un ‘Corector’ si apoi alegeti la intamplare pe cineva din grup care sa explice descoperirile grupului
- ❖ Punctele-cheie in procesul de invatare trebuie subliniate si scrise pe tabla
- ❖ Luati in considerare o recapitulare intr-un stil interogativ-assertiv in cadrul careia profesorul nu ofera raspunsul corect ci foloseste Intrebari si Raspunsuri pentru a

conduce clasa spre o discutie generala. Spre exemplu : « *Bun, stim care este parerea grupului X, dar toata lumea este de acord ?* » (Vezi ''Teaching Today'')

Recapitulare : Elevii sunt intrebati care sunt punctele-cheie descoperite

- Se iau notite si se impart fise xeroxate

Spre sfarsitul orei se recapituleaza punctele-cheie prin Intrebari si Raspunsuri

Bibliografie: internet.ro